

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Jus illu non successit in locum investiturarum. Diversum enim non est
ab investituris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

nem Regaliæ. neque id injuriâ. nam si quid in nostra historia obscurum est, id in primis prædicandum esse de hac materia. Referam autem ipsa viri verba: *Qui ait donné l'ancieneté de la Regale, je ne l'ay encoré veu; non sans cause. Car s'il y a obscurité en nostre histoire, c'est en celle-cy.* Sed præterquam quod instituti mei ratio postulat ut inquiram in originem juris, quæ adhuc sub judice lis est, an jus illud Regaliæ porrigatur ad universas regni Ecclesias, id quoque exigere videtur. Deprehensa enim semel origine hujus juris, facilius intelligemus quidnam videatur statuendum in causa quam in sacrum consistorium attulerunt Agentes generales in rebus cleri, qui quamplurimas regni Ecclesias ab eo jure exemptas & immunes esse contendunt.

IV. Itaque procul ab eorum sententia recedo qui avo Ludovici XI. nomine Parlamento Parisiensis apud Regem orantes, pronuntiarunt jus illud Regaliæ successisse in locum investiturarum. Nam contendo diversum illud non esse ab investituris, quin imò ipsas esse investituras, prout cum consensu Regum nostrorum modificata fuerunt in Conciliis Claromontano & Remensi & à Calisto secundo Papa anno millesimo centesimo vigesimo secundo, & prout usu ipso explicata sunt post tempora ejusdem Pontificis.

V. Ad explicandam autem opinionem meam necessarium videtur ostendere quid antiqui canones in Gallia recepti præceperint quoad fructus episcopatum vacantium, quid dein ex vetusto illo jure immutatum sit, & quæ tandem causa fuerint harum immutationum. Tum de investituris instituenda quaestio, quæ per multum ævi Ecclesiam commoverunt. Quo loco docendum erit quid eo nomine intelligerent majores nostri, quinam esset earum usus in Gallia, ubi primum titulo concessionis usurpatae sunt, ac dein investiturarum, demum verò sub vocabulo Regaliæ.

CAPVT XVIII.

Synopsis.

I. *Vetus Ecclesia nullos redditus habebat præter oblationes fidelium. Post Constantinum, Ecclesia locupletata sunt pluribus latifundiis, liberalitate fidelium. Quarto demum seculo inter ordinarios cleri redditus numerabantur fructus ex agris & possessionibus Ecclesia.*

II. *Quoniam verò agri illi maximam habebant invidiam, plebem eorum curam in se suscipere rogabat Augustinus, vitanda invidia. Verum id ob-*

tinere non potuit à laicis; ut docet Possidius.

III. *Eandem ob causam, & ne suspitioni avaritia paterent Episcopi, quibus bonorum ecclesiasticorum cura incumberebat, Concilium Chalcedonense statuit ut in unaquaque Ecclesia cathedrali Oeconomus institueretur, è clero illius Ecclesie eligendus. Quæ institutio legibus quoque Principum confirmata est.*

IV. *Eam renovarunt Concilia Hispania: quam in usum revocavit Gregorius magnus. Septima synodus Oecumenica edicit ut si Episcopus fuerit negligens in instituendo Oeconomo, negligentiam ejus suppleat Metropolitanus. quod & à Patriarcha fieri jubetur quoad Ecclesias Metropolitanas. Etate Zanara hac institutio non observabatur in Oriente.*

V. *Oeconomus ergo bona Ecclesia administrabat vivente Episcopo, itemque post mortem ejus, ex prescripto Concilij Chalcedonensis, quo jubetur ut bona Ecclesie vacantis futuro antistiti conferrentur ab Oeconomo. Explicatur canon Chalcedonensis.*

VI. *Propria Episcopi bona pertinent ad eos quos ipse heredes suos testamento esse jussit. quod probatur variis auctoritatibus. Si vero decesserit intestatus, tum propinquos ejus heredes esse oportet, secundum canonem apostolicum itemque Antiochenum. quod Balsamoni quoque placuit.*

VII. *Eadem est sententia canonis XXI. synodi Chalcedonensis, qui explicatur. Notatus Innocentius secundus Papa, qui sensum hujus canonis non cepit.*

VIII. *Notati etiam Zonaras & Balsamo, qui prorsus malè ceperunt sensum ejusdem canonis Chalcedonensis.*

IX. *Bona Episcopi ex redditibus Ecclesie comparata pertinent ad Ecclesiam, ex canone XXI. Antiocheno. Universa Episcoporum mortuorum bona in suos usus vertebant Metropolitanis in Oriente. quam consuetudinem sustulit Concilium Trullanum.*

X. *In Occidente quoque Clerici intervertite tentabant bona mobilia Episcopi mortui. Vestium id à Concilio Herdensi. Id ipsum, quoad laicos, prohibuerunt Urbanus secundus & Innocentius secundus.*

XI. *Antiqua Concilia Gallicana decreverunt bona Ecclesiarum vacantium ac spolia Episcoporum decedentium servari debere, expendenda in utilitatem Ecclesie & pro futuro successore. Potestates pervadere ceperunt res Ecclesie post mortem Episcoporum paulo ante Concilium Trullanum.*

ADDITION.] *Bona mortuorum Episcoporum à laicis diripi prohibuerunt Urbanus secundus & Innocentius secundus, itemque Callistus secundus. Referuntur canones Concilij Tolosani sub Calisto habiti, antehac non editi. Raimundus Comes Barcinonensis pollicetur esse se deinceps non invasurum bona Episcoporum provincia Tarraconensis. Exemplum illud sequitur est Ermengardis Vicecomitissa Narbonensis, laudata ob hoc ab Hadriano quarto Papa. Atamen in Gallia Narbonensi perseverabat ea consuetudo avo Gregorij noni & Innocentij quarti.*

I. **V**etus Ecclesia nullis aliis redditibus ad suppeditandas expensas alendis Episcopis & Clericis sive etiam pro juvanda inopum paupertate necessarias fruebatur præter oblationes fidelium: quæ, ut adnotavit Irenæus, eò usque af-